

MIKAEL AGRICOLA, 1552
(From the preface of the Psalms)

Epeiūmalat monet tesse
idols many here

Epäjumalat monet tässä

muinen palueltin caucan ia lesse.
earlier were worshipped far and near

muinoin palveltiin kaukan ja lässä

Neite cumarsit Hemelaiset
these bowed to the Häme-folk

Näitä kumarsit Hämäläiset

seke Miehet ette Naiset.
both the men and the women

sekä Miehet että Naiset

Tapio, Metzest Pydhyxet soi,
Tapio, from the forest traps rushed

Tapio, Metsäst Pyydykset soi

ia Ahti, wedhest Caloia toi.
and Ahti, from the water fish brought

ja Ahti, vedest Kaloja toi

Äinemöinen, wirdhet tacoi,
Äinemöinen, songs forged

Äinemöinen, virdet takoi

Rachkoi, Cuun mustaxi iacoi.
Rahkoi, the moon black divided

Rahkoi, Kuun mustaksi jakoi

Lieckiö, Rohot, iwret ia puudh,
Lieckiö, grasses, roots and trees

Lieckiö, Ruohot, juuret ja puut

hallitzi, ia sencaltaiset mwdh.
controlled, and such others

hallitsi, ja senkaltaiset muut

Ilmarinen, Rauhan ia ilman tei,
Ilmarinen, peace and sky navigated

Ilmarinen, Rauhan ja ilman tei

ia Matkamiehet edheswei.
and travellers onward brought

ja Matkamiehet edesvei

Turisas, annoi Woiton Sodhast,
Turisas, gave victory in war

Turisas, annoi Voiton sodast

Cratti, murhen piti Tauarast.
Kratti, took care of the goods

Kratti, murheen piti Tavarast

Tontu, Honen menon hallitzi,
Tontu, the goings in the room managed

Tontu, Huoneen menon hallitsi

quin Piru monda willitzi.
as the devil many seduced

kuin Piru monta villitsi

Capeet, mös heilde Cuun söit,

Kapeet, myös heiltä Kuun söit

elves, also by them the moon(?) ate

Caleuanpoiät, Nijttut ia mwädh löit. *Kalevanpojat, Niitut ja muut löit*
the sons of Kaleva created meadows and others

(...)

Nin mös esken Pauin Opin ala, *Niin myös äsken Paavin Opin alla*
thus also recently under the Pope's teaching

cumartin iulkisest ia sala. *kumartiin julkisest ja salaa*
were bowed to, publicly and secretly

Epelughuiset Loondocappalet, *epäluuyiset Luontokappaleet*
uncountable objects of nature

Jumalan Sias, quin Pyhydhet. *Jumalan sijas, kuin Pyhydydet*
in God's stead, as saints

Quin oli Tulda, wette ia mulda, *Kuin oli Tulta, vettä ja multaa*
such were fire, water and mud

Oxi ia Puita, ja Coolutten Luita. *Oksi ja Puita, ja Kuolluitten Luita*
branches and trees, and the bones of the dead

Sola, Muna, Rohot, ia Lihät, *Suolaa, Munaa, Ruohot ja Lihät*
salt, egg, grasses and meats

pidhit HERRAN Peluelus Siat. *pidit HERRAN palvelus sijat*
were held instead of the service of the lord

Woico iocu ne caiki yleslukia? *Voiko joku ne kaikki ylöslukea?*
can anyone name them all

ioista se Joucko itzens tukia? *Joista se Joukko itsens tukeaa?*
from which that gang seeks support?

Waan elken nyt cumarco kenge *Vaan älköön nyt kumarko kenkään*
but do not now bow to anyone

quin Ise, Poica ia Pyhe henge. *kuin Isä, Poika ja Pyhää henkeä*
but the father, the son and the holy ghost

Se Colminaisuus Christuses on *se kolminaisuus Christukses on*
that trinity in Christ is

teunens ia coconans, quin me wskom. *täynnäns ja kokonaans, kuin me uskomme*
whole and complete, in which we believe